

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és ünnepnap kivételével) mindennap délután 4 órakor.
Szerkesztőség és kiadó hivatal:
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
Szama 4 fillér, Vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétküldéssel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 hasábos nonpareille sor 10 fillér. Hivatalos hirdetések egy sor 20 fill.

Spekuláció a sztrájkjal.

A szegény ember imájából ki kell törölni azt a sort, melyben a „mindennapi kenyeret“ kéri a menybeli hatalmasságtól. Azért, mert az a „mindennapi kenyér“ oly méregdrága, hogy azt „mindennapra“ kérni a szegénység egyszerűségét és tisztességét sértő meggondolatlan szerénység és elbizakodottság.

A kenyér drága, noha az aratás bőven adta a búzát. De kitört váratlanul és meglepetésszerűen a malommunkások sztrájkja. Ez okozza a drágaságot. A malmok, mint rendesen, nagy kötelezettséget tettek buzavásárlásra, de a kitört sztrájk, mint vis major, elég jó okot képez arra, hogy a kötelezettségüket kikerüljék. Így összegyülemlik a magtárakban a sok buza, a malmok szünetelnek s élnek abból a lisztkészletből, miket jóelőre összehalmoztak. A liszt és így a kenyér árát pedig rövid idő múlva srófolni fogják magasabbra.

A kormány pedig tétlenül nézi a malomsztrájkot. Nem kényszeríti erős intézkedéseivel a malomtulajdonosokat és részvényeseket arra, hogy megadják a malommunkások követeléseit s véget vessenek a sztrájknak, melynek csak a szegény munkás nép és a koldus hivatalnoksereg iszsza meg a levét. A kormány, mely oly erős tudott lenni az aratósztrájk megakadályozásában, most tétlenül nézi, vagy nem is akarja észrevenni a malmok munkaszünetét, a kenyér drágaságát és a borzasztóan nehéz megélhetést, a gyöngye keresetet. Pedig ezzel ugyancsak alászáll a buza értéke is, mely vagonszámra vár vevőre, a ki a vis major hús leplében közönyös mosolylyal pillant a kenyérvő világra, mely az istent is az ő segítségére hívja, mikor mindennapra kér a kenyérből, mely maholnap hercegi nyalánkság lesz.

A malmok beszüntetése egyébre is tereli a figyelmet. Ime, nem lehetetlenség a vasárnapi és ünnepnap munkaszünetnek a malmokba való bevitele sem. Amit eddig tagadtak. Azt állították a legmagasabb helyekről, hogy legalább a nagyobb és legnagyobb malmokban lehetetlen az ünnepnap munkaszünet. Most pedig láthatjuk, hogy éppen a nagyobb és legnagyobb malmokban nem lehetetlen a munkaszünet. Most is nyolcnapos munkaszünetet tartottak már eddig is s nem lehetetlen hogy még tovább is fogják nyuj-

tani. Legyen meg tehát a malommunkások sztrájkjának, jobban mondva, a tulajdonosok és részvényesek számító makacsságának az eredménye, hogy alkossák meg a vasárnapi és ünnepnap munkaszünetet korlátlanul, tekintet nélkül a nagy és nagyobb malmokra; szóval, ideálisan.

A munkaszünet behozatala általánosságban azonban még se lesz meg, a kenyér árát pedig emelni fogják szép lassan, biztosan és sikeresen. A nép pedig tovább könyörög a „mindennapi kenyérért“. De azt hisszük nem soká, mert imájában arra fogja nemsokára kérni a kenyérdrágítást türellemmel néző eget, hogy „örizz meg bennünket a mindennapi kenyértől“. Így lesz ez nemsokára kegyelmes kormány, ki nem igen akarsz azzal törődni, hogy miből éljen a nép, melynek a Te loyaltásodat arannyal és vérrel kell megfizetnie a mindenható, nagyhatalomról ábrándozó uralkodónak, a ki nem is tudja tán, mi az a mindennapi kenyér, de Te tudod, mert azzal vezeted a népet járomba a mindennapi politikai célok érdekében.

Supilo a Házban. *Supilo* Ferenc horvát tartománygyűlési képviselő s a fiumei Novi List szerkesztője, az ősi ülészakon már tagja lesz a magyar parlamentnek is. Brankovics György patriarcha és Gruics Mihály püspök helyébe ugyanis kik főrendiházi tagságuk miatt a képviselői mandátumáról lemondtak, a horvát tartománygyűlés *Supilo* és Lorkovics képviselőket fogja a magyar országgyűlésbe delegálni.

I DRAMMI DELLA VITA.

La società è ammalata; del morbo che l'ha presa tutta si veggono quotidiani raccapriccianti i sintomi. Qualche cosa di discretamente misterioso incombe sugli uomini e li rende irrequieti, scontenti, disgustati della vita. La civiltà s'affatica essa pure febbrilmente a circondare l'uomo di conforti, di rendergli attraente l'esistenza; ma più crescono le attrattive di questa, e meno è gradita. E n'è prova il fatto che i suicidi sono in spaventevole progresso. E di rado sono i poveri che si tolgono la vita; molto più spesso attentano ai propri giorni persone le quali hanno almeno condizioni tollerabili di vita; ma non sono rari pur quelli di cui la esistenza ha tutte le gioie, tutti i conforti, e che non amano la vita o almeno non l'apprezzano, e se non la tolgono di proposito, se non adoperano sempre violenza contro se stessi, l'arrischiano per un nonnulla, per un capriccio, per una stupida vanità, p. e. che il loro automobile — della cui perfezione essi non hanno merito di sorta —

giunga ad una meta determinata prima degli altri. Una volta si chiamava eroismo l'arrischiare la vita, l'offrirla al trionfo di una causa, alla salvezza della patria, alla diffusione, alla vittoria di una professione religiosa o politica. Oggi è eroe chi vuol vivere a dispetto dell'avversità, delle sventure. La vita si getta con una facilità, con una indifferenza che farebbe fremere i nostri avi, che l'avevano tanto cara. La società è ammalata; non pretendiamo certo affermando aver fatto una scoperta. Lo si dice, lo si ripete da gran tempo; si studiano le cause del doloroso fenomeno, e se ne scoprono parecchie; ma si viene alla conclusione che gli sforzi a toglierle riescono vani.

E' strano, ma bisogna confessare che la colpa in gran parte, forse tutta è della civiltà, del progresso. Tutto ciò ch'è opera umana produce beni e mali insieme. La civiltà ed il progresso hanno la gloria di aver moltiplicato i beni, diminuito molti mali, sicché i mali di cui sono pur cagione diventano al confronto un nonnulla. Eppure la vita è meno amata che non sia stata quando sembrava ben più amara e dolorosa. Più strano ancora; più si studia di rendere bella la vita, più anzi la si rende bella e più si fa generale più viva la coscienza della vanità delle cose umane. Un tempo c'era un rifugio nel sentimento religioso; e questo sentimento si va spegnendo. Tutto in breve stanca, tutto in breve sazia, tutto in breve annoia. Lo scetticismo presenta tutto come degno soltanto d'irrisione; e tutto perde ogni fascino, la vita, malgrado il grande numero dei conforti e delle gioie che pur l'accompagnano, diventa una noia, un peso.

Ma basta, poichè andando innanzi temiamo di renderci noi stessi così, se mai avremo qualche lettore, da renderci responsabili noi stessi di un qualche suicidio. Ci vuol altro che le nostre povere considerazioni a portare rimedio al male.

Ma il male c'è, e forse il tempo porterà il rimedio; per ora si fa sempre più grave, più funestamente ferace di tragiche conseguenze.

In due o tre giorni tre tragedie. Una donna sfoga l'ira contro se stessa, prende il veleno e muore fra strazi; si scoprono i cadaveri di una coppia di giovani esistenze spente da colpi di rivoltella tirati dal giovanotto.

Questa tragedia però si presenta assai misteriosa. Nulla accenna che vi fosse in entrambi il consenso alla morte. Ma che varrebbe fare indagare; ormai la morte rende senza scopo, senza vantaggio quale risultato potessero dare. — Finalmente un operaio, in un momento certo di sureccitazione, si getta in mare. E' assai poco probabile che si tratti di una disgrazia, poichè non corre pel ciglione della riva chi non ha voglia di finire in mare.

E' così, la società è malata; ma siccome deve esistere, la guarigione verrà; speriamo non tardi troppo.

A fiumei rezolucionisták diadala.

— Saját tudósítónktól. —

A horvát kormányválság véget ért, mint már jelentettük, az új osztályfőnökök kinevezésével. Mivel pedig ezek mind a fiumei rezolucionisták jelöltjei voltak, mondhatjuk, a zágrábi válság a rezolucionisták diadalával ért véget. Három havi nagy küzdelembe került e diadal a rezolúciósok és a magyar kormányok. Három hónapig akadályozták a „grancsár“ megbukott nemzeti párti hívei e jelöltek keresztülvitelét. Miért sikerült ez a nagy gáncsvetés a bécsi aulikus kliknél oly sokáig Héderváryéknek? Arra így felelnek meg a kulisszatitkok ismerői:

A hagyományos udvari politika sehogy se akart lemondani Horvátországról, hogy azt Magyarország ellen oldaltámadásra bármikor felhasználhassa. A horvát kormány, élén a bánal, legyen aulikus, nem pedig magyarbarát és a horvát országgyűlés maradjon Zágrábban bécsi befolyás alatt a magyarok ellensége, de az udvari szabadelvű kormányoknak szolgálja és szövetségese.

A rezolucionista program visszaköveteli Dalmáciát s azt Ausztria nem akarja kiadni. Ha Dalmácia Horvátországhoz és általa Magyarországhoz csatlakozott, Ausztria Boszniát sem tarthatná meg magának. Ha Bosznia is Szent István birodalmának lesz tartománya és alkotmányt kap, akkor ott nem tartható fenn az osztrák katonauralom. Akkor a keleti kérdésben a magyar felfogás jut érvényre és a monarchiában tulsulyra. Ezért nem akarták semmi módon megengedni, hogy a magyarbarát rezolucionisták, a függetlenségi pártnak szövetségesei vegyék át a hatalmat.

Kossuth Ferenc ígéret tett a rezolucionistáknak. Ezekhez hozzájárult Wekerle és az egész kormány. *Be akarták bizonnyítani az osztrák államférfiak a horvátoknak, hogy amit Kossuth Ferenc ígér, az semmi és hogy a fiumei határozatokból sem lesz semmi.*

Addig folytak a cselszövések Bécsben Zágrábban, Budapesten, míg Wekerle is türelmét veszté és Pejacevics gróf beadta derekát. Engedtek Ischilben a magyar kormány felterjesztéseinek, melyekhez a bán is hozzájárult és így megtarthatta állását.

A személyi kérdésen hát szerencsésen tustelünk s augusztus végén a horvát országgyűlés összejön. Elvárjuk tőle, hogy követelje a rezolúció végrehajtását és kezdeményezze Dalmácia visszacsatolását.

HIREK.

— **Mozdonyvezetők tanulmányuton.** Eddig a Máv-nál is az volt divatban, hogy az ugynevezett tanulmányutakra, melyek nagyon „kiadósak“ szoktak lenni a busás napidíjak révén, mindig nagyobb hivatalnokokat küldözött el a felsőbbség. Azok persze szaktanulmányok és tapasztalatok gyűj-

tése helyett horribilis utszámlákat mutattak be előkelő küldöiknek, miknek árát kulánsan fizette haszonlatlanul a Máv is. *Kossuth* Ferenc most okosabbat gondolt. A milánói kiállításra tanulmányozni nem mulatni vágyó urakat küldött el, hanem olyanokat, a kiknek nem hiába fogja majd az utszámlákat honorálni a vasut: mozdonyvezetőket és mozdonyfelügyelőket. A miniszter ugyanis elrendelte, hogy az államvasutak minden egyes üzletvezetősége két mozdonyfelügyelőt, illetve mozdonyvezetőt küldjön a kormány költségén tapasztalatgyűjtés céljából a milánói kiállításra. A mozdonyfelügyelők augusztus hó 5-én utaznak el testületileg Budapestre.

— **A görög király a szomszédban.** György görög király augusztus 4-én az „Amphitrite” jachton Triesztbe és onnan Bécsbe utazik. Kiséretében lesz Miliotis hadsegéd, Papadiamantopoulos, a katonai kabinetiroda főnöke. A király ezen utazása összefügg a román-görög konfliktussal.

— **Hajóskapitány a forradalmárok kezében.** Kopenhágából jelentik, hogy tegnap érkezett meg Finnországból a Péter nevű motoros shonner, amelynek kapitánya Albertsen következő ka'andját beszélte el:

— Kopenhágában felfogadtak, hogy egy rakományt Lübeckből vigyek Luleåba, Svédországba. Lübeckben négy idegen jött a hajóra, akik rakományul állítólag rézzel és vassal telt ládákat hoztak magukkal. Utban a finn part felé az idegenek revolvert szegeztek mellemeik, azt mondták, hogy válasznak a halál, vagy a kajütömbé való bezárás között. Az utóbbit választottam. Hat napig voltam fogoly, mialatt a rakományt kirakták. Erre az idegenek is eltávoztak, de örségül hajómon három finn halászt hagytak.

— **Az új hadtestparancsnok.** A hadsereg rendeleti közlönye szerint a zágrábi hadtestparancsnokság, melyhez Fiume is tartozik, új főnököt kap. *Auersperg* Károly gróf altábornagyot, a 13-ik hadtest parancsnokát és zágrábi vezérő tábornokot ugyanis hasonló minőségben a lembergi 12. hadtesthez helyezték át. Utódja a zágrábi hadtest parancsnokságában lovag *Chavanne* Rezső altábornagy, a 28. gyaloghadosztály eddigi parancsnoka lett.

— **Fiume—New-York.** Az új magyar hajóstársaság felől, a múlt héten többször irt a *Fiumei Hirlap*, a *Pesti Hirlap* most ezeket jelenti:

A Fiume—Newyork közötti kivándorlási forgalom lebonyolítására az érdekelt hajóstársaságok bevonásával magyar hajóstársaság alapítását tervezik. Az erre vonatkozó tárgyalások, melyeken gróf *Andrássy* Cyula belügyminiszter elnöklése mellett, gróf *Hadik* János belügyi államtitkár, a belügyminisztérium illetékosai vezetik, továbbá a kontinentális hajóstársaságok képviselőitében *Kuranda* Emil udvari tanácsos, az „*Adria*” magyar tengerhajózási társaság vezérigazgatója *Pilis*, az *Északnémet* Lloyd társaság igazgatója vettek részt, tegnap egyelőre befejeztettek. Mint értesülünk, ezt a magyar gazdasági élet szempontjából oly fontos kérdést e tanácskozások során minden oldalról behatóan megvitatták és annyira tisztázták a dolgokat, hogy a magyar kormány és a kontinentális hajóstársaságok között mostanáig fennállott merev ellentéteket nagyrészt sikerült elsimitani, illetőleg a közeledésre oly közös alapot találni, mely — úgy látszik — egy esetleges későbbi megállapodás bázisát képezhetné.

Mindenesetre úgy áll a dolog, hogy a magyar kivándorlási hajóstársaság alapításának terve tárgyalások során nagy léptekkel haladt a megvalósulás felé,

mely a legközelebbi tárgyalások alkalmából — ezek augusztusra várhatók — előreláthatólag be is fog következni. A dolgok jelenlegi állását az érdekeltekkel közlendő, *Pilis* igazgató Berlinbe, *Kuranda* vezérigazgató Liverpoolba utazott. *Pilis* a kontinentális társaságok értekezletén elő fogja terjeszteni a magyar kormány kívánságait, melyek már nem elvi, hanem adminisztratív jellegűek. *Kuranda* a *Cunard* Linie-nál közli az eredményeket, egyszersmind megteszi az előkészületeket arra, hogy a *Cunard* Line és a magyar kormány közt fennálló szerződés felbontása, illetőleg lebonyolítása, mely így aktuálissá válik, simán vágbemehesen.

— **Rejtélyes hullák.** Tegnap estefelől a monte Calvario oldalán a bokrok között egy fiatal pár friss hulláira akadtak. Kinyomozták, hogy a fiatalember előbb a leányt több lövéssel, azután önmagát lötte agyon. Kitértük ismeretlen.

— **Egual misura per tutti.** Noi lodiamo altamente l'inclita autorità di pubblica sicurezza per la sollecitudine che si è data di proseguire alla r. Procura del Re la denuncia contro i due malfattori che si proponevano d'assissia eri poveri infermieri dormienti, e provocare una esplosione la quale avrebbe potuto avere chi sa quali tragiche e rovinose conseguenze. E' ben vero, che sebbene il giornale dei galantuomini, l'onestissimo giornale che ha nobile orrore per le inique diffamazioni, abbia dimostrato con indiscutibili testimonianze chiaro, evidente il per verso disegno di quei furfanti; alla stretta dei conti, la denuncia risultava ridicola e decisamente cretina. E, data la sua origine, non c'è a farne le meraviglie. Ma per ora lasciamo a parte e l'origine e il carattere della denuncia. Altri ben più competenti di noi sarà chiamato a giudicarne. Noi ad ogni modo applaudiamo sinceramente alla nostra solerte Polizia, che come è suo dovere indiscutibile, si è affrettata rimettere subito la comica denuncia all'autorità chiamata a difendere la società dai bricconi. E poi, diavolo, bisognava tenere conto del generoso desiderio di quel giornale, notoriamente così leale per giunta e cavalleresco che si lascerebbe distruggere piuttosto che dire scientemente una menzogna, accusare una persona di un delitto immaginario. Esso ha orrore per siffatte azioni così vili. Combattere un avversario con armi di questa fatta, profittare dell'ambiente che contiene non pochi pienamente disposti a credergli, di queste cose non sono capaci quei messeri in tutto e per tutto corretti, elevati, generosi, quegli ammirabili puritani della politica, avvezzi a combattere sempre con armi leali, a viceversa alzata.

E se quel giornale lo diceva così insistentemente, non poteva non essere vero, perchè quegli uomini là, possono essere tratti in inganno, ma da galantuomini sono pronti subito a correggere l'errore; via non era ammissibile che galantuomini come quelli si ostinassero nella menzogna, lavorassero con tanta imperturbata costanza alla sparizione, comunque fosse, di un uomo per la sola ragione che da parecchio dice crude verità che non si possono in nessun modo negare. La Polizia ha fatto bene tanto più che anche ad altri generosi cavalieri premeva che quell'importuno sciorinatore di verità sparisse dal mondo. Ha fatto bene, bene

assai. Vorremmo però sapere se in ogni circostanza agisce egualmente. C'è chi dice che vi sono alla Polizia parecchie denunce e anche non tanto lievi, che sono trattenute da mano misteriosa. A noi importa poco ciò, non vogliamo insegnare alla Polizia il dover suo; ma è ben deplorabile che il protezionismo vada sino al punto da fare distinzione fra accusato e accusato. E' proprio a Fiume il regno della giustizia.

— **A Fiumei Magyar Kör** tegnap tartott rendkívüli közgyűlésén a tisztikart következőkép alakították meg:

Elnök: *Gál* János, nagykereskedő, Al-elnök: *Lágel* Frigyes, könyvnyomdai tisztviselő, Tíkárok: I: *Wagner* Károly, kormányzósi tisztviselő, II. *Lányi* Dezső, Máv. tisztviselő, Pénztáros: *Jovanovits* Miklós, Máv. ellenőr, Ellenőr: *Bornstein* Jenő, kereskedő, *Választmány*: Dr. *Csepregy* Károly, főgimnáziumi tanár, *Pauk* Ödön, nagykereskedő, *Harmath* Károly, szerkesztő, *Rónai* Ödön, Máv. főtisztviselő, *Jobban* István, Máv. alkalmazott, *Földes* Győző, Máv. tisztviselő, *Weisz* Salamon, üvegnyomdai tisztviselő, *Hirth* Pál, vendéglős, *Pöndör* Frigyes, kereskedő, *Scuti* Kornél, városi tanító, *Dobozi* István, Máv. raktárnok, *Szontagh* Ödön, dohánygyári tisztviselő, *Péter* Károly, főgépész, *Szántó* Jenő, szerkesztősi alk., *Szilágyi* Árpád, fodrász, *Gauk* Ernő, fővármihatali tisztviselő, *Homann* Béla, magántisztviselő, *König* Béla, magántisztviselő, *Sávány* Béla, tanár, könyvtári főfelügyelő.

— **Pillanatnyi felvételek.** A *Makói Hirlap* egyik derék munkatársa Fiumében volt a kormányzói beiktatáson. Hogy néhány nap alatt is mily jó megfigyelést tett a kikötővárosban, azt a július 28-iki számában megjelent „Egy újság sikere” című cikke bizonyítja, mit a fiumei állapotokról ír röviden, de találóan. A kis cikk, mely a bennünket érdeklő állapotokról ugyszólván pillanatnyi felvételeket tartalmaz, a következő:

Fiumében három napilap van. Kettő csak úgy „csinálódik” és vakarcs módjára politizál kaució nélkül, a harmadik becsülettel, lelkesedéssel, erős akaratú küzd a magyar állameszme és a magyarság diadaláért. Ez a *Fiumei Hirlap*. Modern, vérbeli zsurnaliszták csinálják. Mindezt annak a kapcsán mondjuk el, hogy *Gaal* Tibor dr. Fiume helyettes kormányzóját — a mint fővárosi tudósítónk bennünket értesít — a legközelebbi napokban — dacára a cáfolatoknak — meneszteni fogják. Ez pedig tisztán és kizárólag a *Fiumei Hirlap* érdeme. Igenis érdeme, mert ez az ember magas tiszttségét nem a magyarság erősítésére, hanem éppen ellenkezőleg, az irredentista klikk szekerének tolasára használja fel. Ennek a klikknek látható feje *Zanella* fiumei képviselő, aki öszintén szólva, egy igen korlátolt bácsi benyomását teszi a nézőre. Még inkább a hallgatóra. A *Fiumei Hirlap* hosszú idő óta állandóan támadta a magyar nevé, de irredentista lelkű kormányzó helyettest, mig most végre reáda a fejét arra a mesterségre, a bárendezéshez. Nagy és őszinte sikere ez annak az újságnak, azonban ezt természetesen csak úgy érthette el, mert az egész közvélemény a háta mögött állott.

— **A Garibaldiak.** A nagy Garibaldi az ellensége ellen harcolt, a hazáért, utódai, a kis Garibaldiak, egymás ellen — a vagyonért. Garibaldi gyermekei tudvalevőleg nem a legjobb viszonyban élnek egymással, amennyiben első feleségétől, *Anitától* származó gyermekei, *Menotti* és *Ricciotti* folyton viszálykodnak apjuk harmadik, *Francesca* Armosinovával kötött házasságból született gyermekeivel. Garibaldi második, *Raimondi* grófnővel kötött házassága csak egy na-

pig tartott, mert az esküvő napján megtudta, hogy felesége már menyasszony korában megcsalta. Garibaldi ezért a lakodalom napján otthagya az asszonyt és ennek később született gyermekét sem ismerte el. *Francesca* Armosino, Garibaldi harmadik felesége eredetileg Garibaldi unokájának dajkája volt és Garibaldi, a ki éveken át vadházasságban élt vele, csak akkor tette nejévé, a mikor már két gyermekük volt. Most a miatt tört ki viszály a Garibaldi családban, hogy kit illet meg jogosan *Capra* szigete, ahol dicsőséges apjuk hamvai nyugszanak? Ebben az ügyben az ellenlábás féltestvérek már csunya hirlapi polemikát is folytattak.

Most mint Nápolyból jelentik, *Ricciotti* Garibaldi annyira élére állította ezt a kérdést, hogy apjának harmadik házasságát határozottan törvénytelennek jelenti ki. *Ricciotti* ugyanis a *Mattino* egyik munkatársa előtt úgy nyilatkozott, hogy apjának ez a házassága érvénytelen, mert azáltal, hogy apja a francia-német háborúban francia földön Franciaországgal küzdött, elvesztette az olasz polgárjogot és francia állampolgár lett, már pedig a francia házassági jog értelmében ez a házasság érvénytelen. Apjának *Capra* vonatközeli végrendeletét sem ismeri el, mert apja a szigetet még a harmadik házasság előtt *Menotti* fiának ajándékozta. A vitás ügyet azonban nem viszi a bíróság elé, mert féltestvéreinek nincsenek utódi és az ő halálukkal ugyanis kihal a Garibaldi családnak az az ága.

— **A F. A. K. elnökválasztása.** A Fiumei Atletikai Klub szombaton este tartotta közgyűlését, melynek legfőbb tárgya az új elnök megválasztása volt. A gyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel a választmány jelöltjét, dr. *Vbl* *Félixet* a „Magyar Tengerpart” felelős-szerkesztőjét választotta meg elnökül. Az új elnököt, a ki Fiume közéletének egyik igen tisztelt és népszerű alakja, sokan üdvözölték megválasztása alkalmából.

— **Vendetta.** Palermóban egy *Giannino* József kereskedő házassági ígérettel elcsábította *Dalo* Annát, aztán elhagyta. A leány atyja, a mikor megtudta ezt, megleste a csábítót s több törzsúrassal megölte. Az öreg *Dalót* elfogták s vizsgálati fogságba helyezték. *Gianninonak* testvéröccse azonban módját tudta ejteni, hogy valamiképpen behatoljon a rendőrség épületébe és mikor szembe találkozott a gyilkossal, rátámadt és vasbotjával addig verte, míg az áldozat össze-rogyott. *Dalo* nem halt meg és fellentést tett támadója ellen, kit elfogtak, el is ítélték. De az ifjabb *Giannino* előbb nyerte vissza szabadságát, mielőtt a *Dalo* gyilkossági ügyében végtárgyalásra került volna a sor. Tegnapelőtt tartották meg a végtárgyalást. A boszuálló apát hatalmas termetű két karabinieri kísérte be a terembe. Alig ért azonban az öreg a vádlottak ketrecéhez, a mikor egy fekete öltözött fiatal ember ugrott mellé és egyetlen tördőféssel megölte a szerencsétlent. A támadót az egyik karabinieri fel akarta tartóztatni, de a gyilkos feldöntötte a csendőrt és így sikerült égerutat vennie.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 30. A képviselőház ma délelőtt 11 órakor *Justh* Gyula elnökletével ülést tartott. Elnök számos bejelentése után tudatja a Házal, hogy *Washington*-szobor leleplezése szeptember 16-án lesz *Budapest*ben. Kéri a Házat, hogy a leleplezési ünnepélyen egy elnök vezetésével testületileg vegyen részt. A Ház hozzájárul az

elnöki kérelemhez. Az elnök ezután tudatja a Házzal, hogy a főrendiház a képviselőház által elfogadott törvényjavaslatokat elfogadta s felterjesztik azokat szentesítés végett a királyhoz.

Jekelfalussy botránya.

Ezek után az ülés szenzációja következett. Achim András interpellációt jelent be Andrassy Gyula, belügy- és Polónyi Géza igazságügyminiszterhez. Jekelfalussy szolgálataiból megvált egy Kovács György nevű ispánja, kit a honvédelmi miniszter személyes telefonrendelkezéssel letartóztatott a csendőrséggel, hogy fizessenek ki vele egy összeget, melylyel az ispán neki állítólag tartozik. Az ispánt letartóztatták s hogy szabaduljon, ki is fizette a miniszternek a követelést.

Achim András kéri a meginterpellált minisztereket, hogy az esetet ne hagyják megtorlatlanul. Hivatalos hatalommal való visszaélés és zsarolás büntette miatt kell Jekelfalussy ellen megindítani Polónyinak az eljárását, valamint a csendőrmester ellen bűnrészesség miatt. A meginterpellált miniszterek közül senki sincs jelen. Achim kéri a jelen levő minisztereket, hogy egyikük válaszoljon a vádakra.

A miniszterelnök válasza.

Achim interpellációjára a jelen levő Wekerle Sándor miniszterelnök válaszolt. Az interpellációban felhozott vádakat nem hiheti el. Kéri a Házat, hogy a kérdés tárgyalását függeszse fel addig, míg Jekelfalussy honvédelmi miniszter szabadságából meg nem érkezik s maga meg nem felel a vádra. Achim a miniszterelnök választát tudomásul veszi.

A szünet.

Wekerle Sándor miniszterelnök ezután javasolja, hogy a Ház napolja el önmagát október 10-ig. Hodzsa Milán a Háznak nem akar ilyen nagy szünetet adni, mert ezzel meghiusítják a kormányfőltti ellenőrzés jogát. A Ház Wekerle Sándor miniszterelnök indítványához járul.

Az elnök ezután meghatározza a „legközelebbi” ülés napirendjét, jómulatást kíván a szünnapokra a honatyáknak, hitelesíti a mai ülés jegyzőkönyvét s az ülést ezzel berekeszti.

A mandátumkereső Barabás.

Nagykőrös, jul. 30. A nagykőrösi függetlenségi párt népes küldöttségének felkérésére Barabás Béla elfogadta a kerület jelöltségét s vasárnap ideérkezett. A választópolgárság körében általános nagy örömet keltett Barabás Béla elhatározása s Barabás Bélát a nagykőrösi választópolgárság nagy ová-

cióval fogadta. A nagygyűlés, a melynek keretében Barabás Béla megtartotta program beszédét, délután volt, este pedig fáklyásmenetet és több száz terítékű bankettet rendeztek Barabás Béla tiszteletére. Általános a meggyőződés, hogy Barabás Bélának megválasztása egyhangú lesz, mert a választópolgárság nem akar ellenjelöltet állítani.

Az osztályfőnökök és a tartománygyűlés.

Zágráb, július 30. Az új osztályfőnökök holnap teszik le az esküt gróf Pejacevics bán kezébe és azonnal átveszik az ügyek vezetését. Az országgyűlés összeülését határnapja véglegesen még nincs megállapítva, csak az bizonyos, hogy szeptember közepe előtt nem fogják összehívni.

Miniszterek a milánói kiállítások.

Budapest, jul. 30. Kossuth Ferenc és Darányi Ignác miniszterek a nyár derekán Milanóba utaznak a kiállítás megtekintésére. Milanóban ünnepi fogadtatással várnak leginkább Kossuthra, ki Kossuth Lajos Tivadarral fog Milanóban találkozni.

Új titkos tanácsosok.

Budapest, július 30. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi-, Polónyi Géza igazságügyi-, Jekelfalussy László honvédelmi-, gróf Zichy Aladár személye körüli-, Josipovich Géza horvát miniszter és Justh Gyula a Ház elnöke augusztus hó 18-án, a király születése napján teszik le a király kezébe a valóságos belső titkos tanácsosi esküt.

Parlamento ungarico.

Budapest, 30. Sono le 11 quando il presidente Justh apre la seduta della Camera dei deputati.

Il presidente fa parecchie comunicazioni, tra cui che il 16 settembre sarà inaugurato a Budapest il monumento a Washington. A suo tempo egli nominerà una deputazione che rappresenterà all'inaugurazione la Camera dei deputati.

Andrea Achim, socialista agrario fa al ministro degli interni conte Andrassy e al ministro della giustizia Dr. Polonyi la seguente interpellanza:

Nella tenuta del ministro degli onved, generale Jekelfalussy si trovava impiegato come fattore un tale Giorgio Kovacs. Non si sa perchè, questi un bel giorno piantò la fattoria e non vi ritornò più.

Allorchè il ministro Jekelfalussy fu avvertito della sparizione del fattore, telefonò al sergente dei gendarmi che comanda quell'appostamento ordinandogli di arrestare il Kovacs e di obbligarlo a pagare un debito che avea verso il proprietario della tenuta. Il Kovacs, sebbene dichiarasse di non essere debitore di nulla, pure costretto

come si vide, pagò, e fu lasciato in libertà.

L'interpellante chiede al ministro degli interni com'è ch'egli abbia tollerato che i gendarmi dipendenti da lui soltanto ricevessero ordine da un altro ministro che su d'esso non ha autorità di sorta; e al ministro della giustizia se intende far porre sotto procedura il ministro Jekelfalussy ed il suo complice, il sergente dei gendarmi di due chiari delitti, abuso di potere ed estorsione.

Ne il primo Jekelfalussy ne i due ministri interpellati si trovano alla Camera. Achim prega che voglia rispondere per essi uno dei ministri presenti.

Prende la parola il presidente dei ministri Wekerle. Dice non poter credere che il ministro abbia agito come viene narrato dall'interpellante. Prega la Camera di attendere che sia presente il ministro accusato e che egli Wekerle prenda informazioni.

Achim risponde che attenderà la risposta fino a quando si vorrà dargliela, ma che non si stancherà a chiederla.

Quindi Wekerle propone che la Camera prenda le vacanze sino il 10 ottobre.

Milano Hodzsa, nazionalista trova troppo lunghe le vacanze; dice che non si può lasciare il governo per così lungo tempo senza controllo.

Wekerle risponde che il governo deve preparare molti disegni di legge, e bisogna lasciargli il tempo all'uopo necessario.

La Camera approva la proposta Wekerle.

Il presidente stabilisce l'ordine del giorno per la seduta del 20 ottobre. Si approva il verbale della odierna seduta, quindi, il presidente augura liete vacanze ai deputati e chiude la seduta ad un ora pom.

Közgazdaság.

x Dijszabás — Fiume ellen. Az assling-trieszti vonal megnyitása következtében az áruszállítás tekintélyes utróvítés folytán ezután nagymérvű díjmárskéleteket fog élvezni a jelenlegi díjtételekkel szemben és ez a díjleszállítása Trieszt és Isztriával való forgalomban csaknem az egész osztrák vasuti hálózatot érinteni fogja. Természetes, hogy egyes forgalmakban a leszállított díjtételek a magyarországi kivitel is érdeklik s még természetesebb, hogy Fiume ellen irányulnak. Minthogy pedig az assling-trieszti vonal megnyitása után fokozatosan a klagenfurt-rosenbach-asslingi, majd a villach-rosenbachi és klaussteyrlingseltzali vonalak is átadatnak a közforgalomnak s minden ilyen esetben a dijszabásokat át kellene dolgozni, ami a kereskedelmi kalkulációt rendkívül bonyolultá teszi, ezért az osztrák államvasutak érdekes s csaknem egyedül álló intézkedésre határozták el magukat. A dijszabások átdolgozása alkalmával ugyanis a még csak megnyitandó osztrák vonalak befolyását is tekintetbe vették e dijszabásoknál. Így az osztrák adriai dijszabások 1. és 2. füzete a Trieszt, Póla, Rovigno s illetve Fiume állomásokkal való forgalomban már ez alapon készült. Azon mérséklések, amelyeket ezen dijszabások az eddigi díjtételekkel szemben tartalmaznak, általában igen tekintélyesek. Azon esetekben, ahol a díjtételek általában érvényes kiviteli kedvezmények alapján képezettek, a díjredukciók rendkívül jelentősek. Ahol pedig az új utirány a régi laibachi peage-zsal szemben hosszabbá vált, ott a díjfelemelések elkerülése végett a laibachi utirány távollása vétetett figyelembe.

szabások az eddigi díjtételekkel szemben tartalmaznak, általában igen tekintélyesek. Azon esetekben, ahol a díjtételek általában érvényes kiviteli kedvezmények alapján képezettek, a díjredukciók rendkívül jelentősek. Ahol pedig az új utirány a régi laibachi peage-zsal szemben hosszabbá vált, ott a díjfelemelések elkerülése végett a laibachi utirány távollása vétetett figyelembe.

Kiadó lakások.

A Ružić-féle házakban Sušakon több 3, 4 és 5 szobás elegáns lakások remek kilátással a tengerre, azonnal kiadó. Információk: Via dei Molini 1. szám.

Fodrász-üzlet.

A közönség szíves figyelmébe ajánlom borbély- és fodrászüzletem (Adria-palota), bel- és külföldi illatszerekkel, különféle haj- és fogkefékkel dusan felszerelve.

A nagyközönség szíves pártfogását kéri

DEDAKIN LÁSZLÓ
borbély- és fodrász.



ABBAZIA,

„Nemzetközi Hálókocsi Társaság”

fürdőtelepe egész éven át nyitva.
Iroda: Stefánia szálloda.

Sürgöncim: Kuranstalten Abbazia.

Egészen új berendezés. A fürdőigazgatóság összes épületei renoválva és a leg-elegánsabban ujonan bebútorozva. Lift, villamos világítás, meleg- és hidegvízvezeték, tengerifürdők. A fürdőigazgatóság épületei: Stefánia szálloda, Quarnero szálloda és kávéház, 1-ső 2-ik és 3-ik számú dependance, Amália, Angiolina, Flóra, Laura, Mandria, Statina villák stb.

A társaság szállodái a fürdőhely központjában, a híres babérrdőben a tengerparton, a legnagyobb, e nemben egyedülálló kényelmet nyújtják. (Angiolina tengerifürdő a Quarnero szálloda mellett, Lajos Victor főherceg meleg tengerifürdő és gyógyfürdő a Stefánia szállóval és a 2-ik számú dependanceval közvetlen összeköttetésben.)

A Quarnero kávéházban, a Glacier pavillonban, a Stefánia szálloda télikertjében és nagy éttermében naponta hangverseny. Az elegáns nagyközönség találkozó helye.

A legjobb hírű konyha. Saját borpince 25 féle francia pezsgő. Nagy társalgóhelyiségek, olvasóterem, zeneterem, játéktér, télikert, jól szellőztetett magas étterem nagy kiterjedésű saját park, gyönyörű kilátással a fiumei öbölre (Quarnero) és a szigetcsoportha (Veglia, Cherso).

A Stefánia szállodában minden nyelven beszélnek. Tudakozódásra szíves készséggel válaszol a „Nemzetközi Hálókocsitársaság fürdőtelepeinek igazgatósága.”

Abbazia Stefánia szálloda.



A legszebb fiumei emléket

képezik a különböző kis színes gyöngyökből művészién készített virág-vázák, kosarcskák, kópák, ékszer- és óratartók, hajócskák stb. stb. — Megtekintés céljából a n. é. közönség tisztelettel kéretik vételi kényszer nélkül. Fiume, Via Municipio 5. sz. I. em.

Prima della colazione mezzo bicchiere di acqua amara SCHMIDTHAUER



acqua amara

avere Si puo in ogni luogo A Fiume nella. DROGERIA FRANCESCO JECHEL, in fiasche da 30 e 50 centesimi.

mette in ordine e regola completamente in 2-3 ore lo stomaco più rovinato. L'usarlo è una vera benedizione e per quelli che soffrono stitichezza.

Seffer Antal

SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE

BUDAPEST, IV. KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETÉ)

Függőágy: 275 frt-tól.

Vízmentes ponyva és zsák.

Lawn-Tennis kerítő háló. Függőlyesen álló szemekkel feketére kátrányozva 12 mtr. 6 mtr-tól.

Lóháld: párja 6 frt-tól.

Összehajtható kerti butor nagy választékban.

Kalodiangol Lawn-Tennis labda 12. 3 frt-tól.

Összehajtható támlás szék: csikos vitorlavászattal drb. 360 frt-tól.

Kalodiangol esamer. Racket 3 frt-tól.

Mindezenmő biciklárú hosszú száru kenderből.

Teké Baba eszaka.

Szertornák ládás részére.

Törhetetlen berendezése és felszerelése.

TELEFON: 15-56. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan fogantositatnak. **ALAPITTATOTT: 1878.**

Ügyes, perfect
Salda Contistát
keresünk
Polgári Serföző kiviteli telepe.
Fiume, Via Ciotta 18.



HOTEL ERTL
ABBAZIA.

Dr. Schalk Sanatoriuma.
(Neues Curhaus) **ABBAZIA**

a physikai diätetikus terapia minden modern segédeszközével felszerelt gyógyintézet.

Egész éven át nyitva.

Hydrotherapeutikus, orthopädikus, diätetikus kezelés. Szabad-léggymód hízó- és sóványítókurák gyógy-gimnasztika, vibrációs massage, villamos teli- és fényfürdők, nap és légfürdők.

60 a legmodernebb kényelemmel felszerelt szoba és apartamente, délre és a tengerre nyíló kilátással. Központi fűtés, villamos világítás, lift.

Tudakozódásra szives készséggel felel a Neues Curhaus intézősége Abba-ziában.

A szusáki városi fürdő

(Brajdica.)

31 új fülkével kibővítve, most már 124 ülke áll a t. c. közönség rendelkezésére.

Nyitva reggeli 5 órától esti 9 óráig.

A fürdőárak:

Felnőttek számára egy fürdő 40 fillér, gyermekeknek 10 éven alul 20 fillér. Előfizetés 20 jegyre felnőttek számára 6 korona, gyermekek számára 3 kor.

Az igazgatóság.

Hirdetések felvétetnek a „Fiumei Hirlap“
kiadóhivatalában. (Via Ciotta 28. Telefon 778).

DUPLICAR NARCISO

Butor-nagykereskedés és raktára

FIUME - Piazza delle Erbe 6 sz. - FIUME.

Ajánlja a Görzi butorgyárból (Salcano) származó fa- és vasbutorait, képeket tükröket és mindennemű kárpitos munkákat. Fiumében ezideig még nem ismert halhatatlan olcsó árakon, melyek minőség tekintetében is versenyeznek a bécsi butorgyártmányokkal:

Trümó 4 fiókos tükrörrel	22.— frt.
Trümó egyszerű	20.— frt.
Székény egy ajtós fiókkal	20.— frt.
Székény két ajtós fiókkal	25.— frt.
Agy egy személyre	16.— frt.
Agy egy személyre esztergált lábakkal	17.— frt.
Agy két személyre kéttükrös	21.— frt.
Agy két személyre esztergált lábakkal	24.— frt.

Mindennemű konyhabutor és berendezés.

Fentartott hely a Fiumében levő

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; **Dr. MIZZAN A.,**

az „ADRIA“ palotával szemközt. — Telefon 385,

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek, stb. stb.

Restaurant „CIRKVENICA“ Vendéglő

CIRKVENICA.

E' il ritrovo dei fiumani e da tutti coloro che desiderano trovare conforto cibi appetitosi, l'eccellente birra della fabbrica di Pilsen (fondata l'anno 1842) tratta dalla fonte migliore, servizio pronto, inappuntabile, e prezzi mitissimi. specialmente per compagnie di ospiti, o anche per singoli ospiti, se faranno pui lunga dimora.

Dev.mo
Gabriele Valjak.

A nagyközönség kedvenc nyaraló- és kiránduló helyén megnyitottam a „Cirkvenicá“-hoz címzett vendéglőmet. Pontos és gyors kiszolgálás mellett jó ételeket és elsőrendű pilseni söröket (alapítottam 1842-ben) szolgálók a közönségnek. Mérsékelt árakat biztosítottam. Csoportokban megszálló vendégek, ugyszintén egyesek is, hosszabb tartózkodás estén árkedvezményben részesülnek.

Tisztelettel
Valjak Gábor.

Kőbányai polgári sör

az „Europa“, „de la Ville“, „Hungaria“ szálloda étmeiben, a „Magyar vendéglő“, „Cità di Pisino“, „Leon d'oro“, „Trattoria alla Bonavia“ és több más nesevebb vendéglőben és kávéházban kapható.